

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Світова економіка»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями) спеціалізація С1.02 Міжнародні економічні відносини
Тип і назва освітньої програми	ОПП Міжнародні економічні відносини
Курс, семестр	1 курс, 2 семестр.
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 5, Загальна кількість годин – 150, із яких: лекцій – 28 год., семінарських занять – 22 год. Форма семестрового контролю – екзамен
Мова(и) викладання	державна
Навчально-науковий інститут, кафедра	ННІ інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра економіки та публічного управління
Контактні дані розробника(ів)	Шкурупій Ольга Всеволодівна, професор кафедри економіки та публічного управління, д.е.н., професор, ауд. 473 (навчальний корпус 4) e-mail olha.shkurupii@pdau.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/shkurupiy-olga-vsevolodivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Передумовою вивчення дисципліни є досягнуті результати навчально-пізнавальної діяльності при вивченні таких дисциплін: «Економічна теорія», «Міжнародна мікро та макроекономіка».
Компетентності	<i>загальна:</i> ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. <i>спеціальні:</i> СК1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції. СК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях. СК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі. СК9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками. СК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.
Результати навчання	РН 4. Систематизувати й упорядкувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням

	<p>особливостей національного і міжнародного середовища.</p> <p>PH 12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.</p> <p>PH 16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.</p>
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
<p>Вивчення дисципліни забезпечує формування таких соціальних навичок: лідерство, вміння працювати в критичних умовах (стресостійкість, збагачення емоційного інтелекту), здатність логічно й системно мислити, креативність, ефективний обмін інформацією між людьми, об'єднаними спільними професійними інтересами (нетворкінг), володіння іноземною мовою, правова, політична, екологічна грамотність (громадські соціальні навички), медіаграмотність тощо.</p>	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
<p>Формування системи знань про світову економіку і навичок їх використання у прикладному економічному аналізі.</p>	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
<p>Тема 1. Світова економіка як система і предмет дослідження</p> <p>Тема 2. Інтернаціоналізація та розвиток її основних форм</p> <p>Тема 3. Національні економіки в системі світового господарства</p> <p>Тема 4. Міжнародна регіональна економічна інтеграція</p> <p>Тема 5. Багатонаціональні компанії (MNC / MNE)</p> <p>Тема 6. Міжнародні організації</p> <p>Тема 7. Світовий ринок товарів</p> <p>Тема 8. Світовий ринок послуг</p> <p>Тема 9. Світовий ринок науково-технічних знань</p> <p>Тема 10. Світовий ринок праці</p> <p>Тема 11. Світовий фінансовий ринок і ринок капіталів</p>	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ	
<p>Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – словесні методи: лекція, розповідь-пояснення; бесіда; – наочні методи: ілюстрування; демонстрування; – практичні методи: робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, підготовка реферату/доповіді; <p>Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності</p> <ul style="list-style-type: none"> – методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації. <p>Інноваційні та інтерактивні методи навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – інтерактивні методи: дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій, кейс-метод; – комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання. <p>Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – методи усного контролю: опитування, бесіда, доповідь; – методи письмового контролю: самостійна робота, творче завдання, розв'язування тестів. – методи самоконтролю: самостійний пошук помилок; самооцінювання; самоаналіз 	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
<p>Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання</p>	<p>Наведені у Додатку до силабусу</p>
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
<p>- щодо термінів виконання та перескладання</p>	<p>Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись термінів – дат і часу аудиторного виконання видів робіт або дистанційного (на</p>

	<p>платформі LMS Moodle).</p> <p>Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на 25% нижче. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.</p>
- щодо академічної доброчесності	<p>Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Документи, що стосуються академічної доброчесності, представлені на вкладці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ Полтавського державного аграрного університету: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist</p>
- щодо відвідування занять	<p>Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим.</p>
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	<p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед / під час опанування даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Edera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти ПДАУ https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu2025.pdf.</p>
- щодо оскарження результатів оцінювання	<p>Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач вищої освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки.</p> <p>Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf.</p>
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
Основні	
<p>1. Гузенко І. Ю. Глобальна економіка. навч. посіб. ; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2023. 168 с.</p>	

2. Міжнародна економіка : підручник / за ред. В. Г. Герасимчука, С.В. Войтка. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2024. 632 с.
3. Міжнародна економіка : підручник для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю «Економіка» / В.Г. Герасимчук, С.В. Войтко, Б.С. Серебренніков, Т.В.Сакалош; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2024. 533 с.
4. Світова економіка : підручник / за ред. О. А. Довгаль, С. В. Беренда, А. П. Голіков, В. В. Гончаренко та ін. 2-ге вид., перероб. та доп. Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2025. 532 с.
5. Світова економіка : навч. посібник / ред. В. М. Фомішина. Одеса : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 612 с.
6. Світове господарство і міжнародні економічні відносини : навч. посібник / Бестужева С. В., Вовк В. А., Козуб В. О. та ін.; за заг. ред. Т. В. Шталь. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 239 с.
7. Сидоров О.А. Світова економіка та міжнародні економічні відносини: підручн. / О.А. Сидоров, Н.О. Фісуненко, Т.В. Альошина; ред. П.А. Фісуненко. Дніпро: Арт-Прес, 2023. 400 с.
8. World Economic Situation and Prospects. Department of Economic and Social Affairs United Nations, 2022. 232 p.
9. Carbaugh R. International Economics. South-Western College Publishing; 18th edition, 2022. 576 p.
10. World Economy and International Business : theories, trends, and challenges/ ed. Alexander Bulatov et al. Cham : Springer, 2023. 830 p.

Допоміжні

1. Багатонаціональні підприємства та глобальна економіка : монограф. / за ред. О.І. Рогача. К.: Видавництво «Центр учбової літератури», 2020. 368 с.
2. Гуткевич С.О., Корінько М.Д., Сафонов Ю.М. Міжнародна економіка: підруч. 3-є вид., перероблене та доповнене. Вид-во «Діса Плюс», 2021. 428 с.
3. Глобальна економіка : підруч. для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Міжнародна економіка», «Економічна кібернетика», «Економіка бізнес-підприємства» / І.М. Грінько; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 111 с.
4. Григор'єв Г.С. Міжнародна економіка: практикум/ Г.С.Григор'єв. Київ : НаУКМА., 2024. 145 с.
5. Кібік О. М. Нестерова К.С. , Хаймінова Ю.В. Міжнародна економіка : навч.-метод. посіб. Одеса : НУ «ОЮА», 2020. 85 с.
6. Міжнародні економічні відносини та менеджмент в умовах посилення глобалізаційних процесів: навч. посіб. за ред. Н. Бутко, С. Шкарлет. К. : Центр навчальної літератури, 2020. 528.
7. International Relations: A Very Short Introduction, Oxford University Press, 2020. 176 p.
8. Williamson J. The World Economy: A Textbook in International Economics. 480 p. URL : <https://www.slideshare.net/fofoasasaZZ/the-world-economy-a-textbook-in-international-economics-pdf-97337768>

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. URL : <http://www.rada.kiev.ua>.
2. Державна служба статистики України. URL : <http://ukrstat.gov.ua>.
3. Кабінет Міністрів України. URL : <http://www.gov.ua>.
4. Міністерство економіки, охорони довкілля та сільського господарства України. URL : <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA>
5. Національний Банк України. URL : <https://bank.gov.ua/>
6. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.ua>
7. Урядовий портал. URL : <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
8. International Monetary Fun. URL : <https://www.imf.org/en/Home>
9. Food and Agriculture Organization of the United Nations. URL : <http://www.fao.org/home/en/>
10. Group of Seventy Seven. URL: <http://www.g77.org>

Реквізити затвердження

Схвалено на засіданні кафедри економіки та публічного управління, протокол від 01 вересня 2025 року № 1

Додаток до силябусу
**СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
денна форма (СІЕКОН бд 2025(МЕВ))**

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	опиту- вання	розв'язува- ння задач	доповідь / реферат / презентація	завдання самостійної роботи	
Тема 1. Світова економіка як система і предмет дослідження	2			2	4
Тема 2. Інтернаціоналізація та розвиток її основних форм	2	3		2	7
Тема 3. Національні економіки в системі світового господарства	2	3		2	7
Тема 4. Міжнародна регіональна економічна інтеграція	2			2	4
Тема 5. Багатонаціональні компанії (MNC / MNE)	2	3	6	2	13
Тема 6. Міжнародні організації	2			2	4
Тема 7. Світовий ринок товарів	2	3		2	7
Тема 8. Світовий ринок послуг	2	3		2	7
Тема 9. Світовий ринок науково-технічних знань	2	3		2	7
Тема 10. Світовий ринок праці	2	3		2	7
Тема 11. Світовий фінансовий ринок і ринок капіталів	2	3	6	2	13
Екзамен					20
Разом	22	24	12	22	100

Поточний контроль здійснюється на семінарських заняттях впродовж семестру у формі усного опитування, участі у дискусіях, розв'язування тестів, виконання доповіді/презентації, виконання завдань самостійної роботи.

Шкала та критерії оцінювання опитування (участь у дискусіях)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	Здобувач вищої освіти демонструє чітке розуміння принципів економічної науки та особливостей функціонування світової і національної економіки. Відповіді логічні, аргументовані, із застосуванням економічної термінології та відповідних прикладів. Продемонстровано вміння аналізувати напрями соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави, а також враховувати баланс інтересів України на міжнародній арені
1	Здобувач вищої освіти частково розуміє основні положення дисципліни, проте його відповідь має неточності або недостатньо аргументована. Виявляються труднощі у поясненні взаємозв'язків між економічними процесами, особливостями національної та світової економіки. Аналіз зовнішньоекономічних зв'язків поверхневий, відсутні конкретні приклади або практичне застосування теоретичних знань.
0	Здобувач вищої освіти не продемонстрував розуміння ключових економічних понять, дає неповні або неправильні відповіді. Відсутня аргументація та зв'язок із реальними економічними процесами. Відповіді є поверхневими або не відповідають суті поставлених питань.

Шкала та критерії оцінювання розв'язування задач

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	Здобувач вищої освіти правильно визначає економічні показники та їх значення, коректно застосовує відповідні методи та формули для розв'язання задач. Усі обчислення виконані без помилок, висновки обґрунтовані, логічно структуровані та підтверджені розрахунками. Продемонстровано вміння аналізувати вплив світових економічних процесів на національну економіку, враховуючи соціально-економічну політику держави.
2	Здобувач вищої освіти загалом розуміє методіку розв'язання задач, але допускає незначні помилки в обчисленнях або формулюваннях висновків. Виявляє недостатню точність у поясненні взаємозв'язків між показниками світової та національної економіки. Обґрунтування результатів є частково логічним, але потребує уточнення або доповнення.
1	Здобувач вищої освіти намагається застосовувати методи розрахунків, але припускається значних помилок у виборі формул або обчисленнях. Висновки неповні або недостатньо обґрунтовані. Відсутній аналіз отриманих результатів у контексті світової економіки та її впливу на національні економічні процеси.
0	Здобувач вищої освіти не виконав або виконав задачу неправильно, не продемонстрував розуміння економічних процесів та необхідних розрахункових методів. Відсутня логіка у вирішенні задачі, відповіді не відповідають поставленим завданням

Шкала та критерії підготовки доповіді / реферату / презентації*

Кількість балів	Критерії оцінювання
5-6	Зміст: глибоке розкриття теми з повним розумінням основних ідей, матеріал точний, актуальний і відповідає темі, присутній глибокий аналіз і критичне мислення. Структура: чітко структурований матеріал з логічно побудованими вступом, основною частиною та висновками, логічна послідовність та узгодженість всіх частин. Оформлення та візуалізація: якісно підібрані візуальні матеріали, що підкріплюють основні тези, відмінне оформлення тексту, без граматичних помилок. Виступ: чітка, впевнена та виразна подача матеріалу, активна взаємодія з аудиторією, залучення до обговорення, відмінна підготовка, спонтанна відповідь на питання.
3-4	Зміст: основні ідеї розкриті, але не повністю чи поверхнево, матеріал відповідає темі, проте присутні деякі неточності або недопрацювання, присутні елементи аналізу, але без достатньої глибини.

	<p>Структура: загалом зрозуміла структура: вступ, основна частина та висновки, але з незначними недоліками, деякі елементи логіки викладу не послідовні.</p> <p>Оформлення та візуалізація: використані візуальні матеріали, але вони частково не відповідають змісту, текст оформлений на достатньому рівні, хоча наявні незначні помилки.</p> <p>Виступ: подача помірно чітка, але без виразності, взаємодія з аудиторією обмежена, підготовка задовільна, але відчувається нестача впевненості.</p>
1-2	<p>Зміст: основна ідея слабка або зовсім відсутня, матеріал не відповідає темі або містить великі неточності, немає аналізу чи глибокого розуміння теми.</p> <p>Структура: відсутня чітка структура, слабка організація матеріалу: вступ, основна частина та висновки не виділені, логіка викладу незрозуміла або хаотична.</p> <p>Оформлення та візуалізація: використано мінімум візуальних матеріалів, які не підкріплюють зміст, текстова частина неформатована, має помилки.</p> <p>Виступ: монотонна подача або незрозуміле висловлювання, відсутня взаємодія з аудиторією, низький рівень підготовки, часті паузи, читання з листа.</p>

*Протягом вивчення дисципліни передбачено виконання 2 доповіді / рефератів / презентацій

Шкала та критерії виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	Здобувач вищої освіти повністю розкрив зміст завдання, правильно використав економічну термінологію та продемонстрував розуміння основних понять і процесів світової економіки. У глосарії чітко сформульовані визначення ключових термінів із посиланням на наукові джерела. Есе має чітку структуру, містить аргументовані висновки, аналіз сучасних економічних тенденцій, а також посилання на відповідні джерела інформації. Виконана робота демонструє здатність аналізувати вплив світових економічних процесів на національну економіку.
1	Здобувач вищої освіти загалом розкрив тему, але визначення в глосарії можуть бути неповними або недостатньо чіткими. У есе присутні основні структурні елементи, однак аналіз світових економічних процесів поверхневий, висновки недостатньо обґрунтовані або не містять чіткої аргументації. Виявлено незначні помилки у використанні термінології.
0	Здобувач вищої освіти не виконав завдання або його робота містить значні недоліки, такі як відсутність ключових понять, неправильне трактування економічних термінів, відсутність логіки у викладенні матеріалу. Глосарій або есе не містять глибокого аналізу чи аргументованих висновків, а структура роботи є незрозумілою або незавершеною.

Форма семестрового контролю – екзамен.

Екзамен складається з двох теоретичних питань та десяти тестових завдань. Максимальна кількість балів за екзамен – 20.

Шкала та критерії оцінювання екзамену

Вид завдання	Оцінка	Вимоги до знань та умінь здобувачів вищої освіти
Теоретичне (2 питання)	1-3 бали	Свідоме відтворення матеріалу з незначними помилками; дещо порушено логічність та послідовність викладу; недостатньо проявляється самостійність мислення. Відповідь стилістично правильна, містить незначні граматичні помилки.
	4-5 балів	Відповіді правильні, обґрунтовані, осмислені та характеризують наявність спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, критичне осмислення проблем у навчанні. Здобувач показує відмінні знання з визначених результатів навчання по дисципліні
Тестове завдання (10 тестових завдань)	1 бал	Здобувач вищої освіти надає правильну відповідь
	0 балів	Здобувач вищої освіти надає неправильну відповідь
Всього (максимальна кількість балів)	20 балів	